

FRÅN ROSA

TILL DIG

Från Rosa Till Dig

tankar hon skrev för
nästan 100 år sedan när
hon var 15 år och bodde
i Djursholm
i sin fasters bageri där
hon fick sitt första arbete

Varsågod!

Ett frö från förr
till NU.

Du får en e-bok
att läsa i datorn.

Rosa kanske
inspirerar dig
att börja skriva
dina tankar.

Majken berättar

litet om Rosa:

När Rosa Lindeberg skrev den här boken var hon 15 år. Hon berättar om sitt första arbete och hur det var att bo och arbeta i fasterns bageri i Djursholm. Att hitta Rosas text och ge den till Dig är som att hitta ett frö, så det i jord, vattna och låta det gro.

Rosa bodde på en stor gård, Labbetorps gård, i Närke. Hennes mamma dog när hon var sex år. Ett par år senare gifte pappan om sig. Rosa och hennes två bröder fick flera nya syskon. Allt det här är hundra år sedan!

Rosa gick ofta för sig själv. Hon ritade med blyerts och målade med vattenfärg. Allt på gården fångade hon med penna och färger, nästan som om hon vore en upptäcktsresande därhemma. Dessa teckningar, som hon gjorde då hon var nio år har blivit "Rosas Bok" av Rosa Lindeberg, med förord och text av mig (Majken Sörman-Olsson) och efterord av Jan Lindeberg. Rosa fick inga barn, men brorsonen Jan ärvde alla teckningar och texter hon gjorde. Rosas Bok finns på biblioteket.

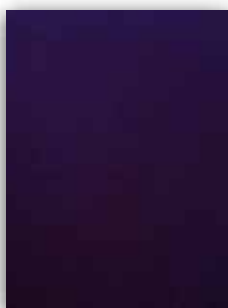
En gång när Rosa var i gårdens mejeri, där nykärnat smör packades i trälådor skrev hon att hon skulle vilja åka med i lådan till faster Lillys bageri i Djursholm. När hon var 15 år fick hon äntligen fara dit - fast hon åkte förstas tåg. Ångtåg var det på den tiden.

Jag blev så glad när jag kom till Labbetorp, som förr var vår släktgård (våldigt länge sedan) och fick veta att Rosas tankar finns kvar. Visst är det häftigt.

För att tala med ungdomar jämnåriga med henne idag har jag varit på Fryshuset. Rosa skulle behövt United Sisters vänskap! Själv tycker jag det är väldigt trevligt att vara 71 år och ibland vara med på Lovely Days, som volontär. Allt för att jag vill dela med mig av Rosas berättelse. (Jag har arbetat med den på min iPad 2).

Rosa var mycket intresserad av teknik. Hon tecknade maskiner som fanns på gården. Tänk nu blir hennes text en e-bok! Det tror jag hon skulle ha gillat.

Nu börjar boken!

I mitten av oktober begav jag mig till Djursholm. Jag for på morgontåget, som går från Kilsmo vid åttatiden. Pappa skjutsade mig till stationen.

Jag var glad både till kropp och själ och jag tänkte på allt det roliga som jag skulle få.

Då vi kom till stationen fick vi vänta på tåget en stund. Pappa och jag satte oss på en soffa utanför stationshuset. Framför oss låg den skimrande blåa sjön.

Men som jag satt där i mina glada förhoppningar kom pappa att få se att jag inte gjort ren mina naglar och då hjälpte pappa mig så att de dög för den gången.

Nu kom tåget i ilande fart och jag sa farväl till min älskade pappa och så gick jag på tåget - nu skulle jag resa bort från mitt hem. Då jag kom in i kupén satte jag mig vid fönstret och tittade ut.

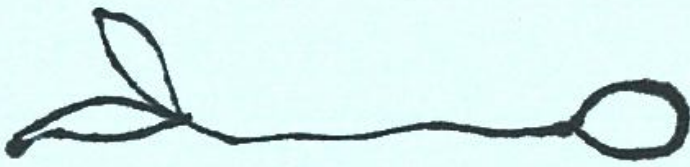
I samma kupé, som jag satt, var det en liten pojke med sina föräldrar och två bröder och den lilla pojken pratade allt möjligt lustigt och roligt. (Han var klädd i nationaldräkt).

Nära Stockholm var där tunnlrar och då blev det alldeles mörkt. Allt närmare jag kom Stockholm ju mer orolig blev jag om någon skulle komma och möta mig.

Då jag steg av tåget fick jag se faster Ester, som var och mötte mig. Man måste visa biljetten för en man. Bakgården var överbyggd och det fanns plattformar för olika tåg.

För att få gå ut på perrongen (som faster Ester gjort) måste man lösa perrongbiljett och det var i en automat man fick köpa den. Tio öre kostade den.

Då vi kom ut gatan blev jag alldeles yr i huvudet av så mycket buller.

2

Faster Ester och jag satte oss på en spårvagn och åkte till Tomtebogatan och gick in i nummer 20 där faster Ester och Agnes bor. Vi åkte upp i hissen. Man behövde bara trycka en knapp - knapparna var numrerade. Faster Ester och Agnes bodde tre och en halv trappa upp. Då man åkte i hissen for man upp till fjärde våningen och gick ned en halv trappa.

När vi kom till faster Agnes och farbror Knut fick vi kaffe och när vi fått dricka kaffe kom Ingeborg hem från skolan. Hon fick ärtor och pannkakor till middag. De hade två rum och kök och faster Ester hade ett rum och kök. Lisa Linder var inackorderad hos faster Ester.

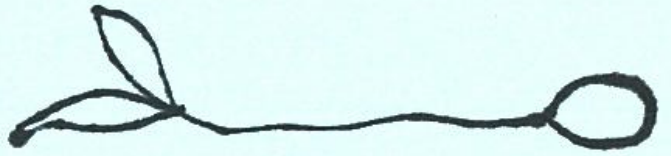
Köttbullar och äppelkräm till middag, men jag var just inte hungrig för jag hade ätit äpplen och vetebrödssmörgåsar på tåget. Jag lade mig inte förrän halv elva och låg i Ingeborgs säng och hon låg på golvet. Jag kunde inte somna förrän långt in på natten och låg och tänkte på att jag var i den stora huvudstaden Stockholm.

Jag vaknade tidigt på morgonen av bullret från gatan. Faster Agnes kom in och bjöd oss på kaffe på sängen. När jag fått dricka kaffe gick jag upp och tvättade och kammade mig, men Ingeborg låg längre än jag.

När vi fått äta frukost gick faster Ester, Ingeborg och jag till tabernaklet på gudstjänst. Ingeborg och jag måste gå därifrån innan det var slut för vi skulle möta faster Lilly och faster Maria. Då vi kom till Stureplan kom tåget och faster Lilly var med, men faster Maria hade kommit tidigare. Vi gick till Gustav Adolfs torg där vi mötte farbror Karl och faster Maria. Vi stod där och såg på när vaktparaden gick förbi och så såg vi det kungliga slottet.

Därifrån gick vi till Nationalmuseum och såg många storartade tavlor och så såg vi på bysterna - somliga var sönderslagna. Och så såg vi de övriga rummen och gick till sist ned i källarvåningen. Där var gamla yxor och allt möjligt från forna tider. När vi sett allting gick vi därifrån och då såg vi scouter, som samlade in pengar i en järngryta.

Då vi kom hem hade faster Agnes kokat kaffe åt oss och sedan åt vi middag hos faster Ester. Först fick vi fårstek. Jag visste inte hur jag skulle få i mig min köttbit för jag tyckte att det smakade ull. Efter det vet jag inte vad vi fick för mat. Nät vi ätit satt vi och pratade en stund och faster Ester spelade på gitarren.

Jag fick låna Ingeborgs regnkappa och så tog vi på oss ytterkläderna och sa adjö och så gick faster Maria, faster Lilly och jag till spårvagnen. Det kostade tio öre. Vi gick på tåget vid Östra station. Det kostade 40 öre, men då man hade rabattbok var priset 30 öre.

Då vi kom till Djursholm var det sent på kvällen. Alla lyktorna var tända. Fastrarna bodde på Vendevägen. När vi kom hem drack vi te och åt smörgås vid ett litet bord i köket.

Vi hade tre bagerskor. De hette Elin, Ellen och Berta. Bakom bageriet fanns vedboden och en del ställen som jag inte minns. Jag fick gå ärenden och leverera bröd. På vissa ställen fick man då dricks, men det var inte på så många ställen. Faster Lilly lagade maten och faster Maria skötte räkningarna och så hjälptes de åt att expediera. Det gjorde jag också ibland - det var det roligaste jag visste.

Vi hade småbröd, som pepparkaka, prinsessbröd, havrekex, smörblad, strassburgare, vaniljbröd, smörpojke, vriden student, makronbröd, trekant, konjakskrans och sprits. Dessutom mazariner, bakelser och tårtor.

Jag var trött i början när jag kom till Djursholm och jag tyckte att det var så skönt om kvällarna då jag fick lägga mig i min sköna bädd, soffan jag låg i. Det fanns en blommande kalla i en blomkruka i salen och den vattnades med en grön vattenkanna. Faster Maria skötte det mesta med blommorna, men jag tvättade en palm och en aralia, som hade löss.

En dag, det var en tisdag, fick vi veta att faster Berta var död. På torsdagen for fastrarna till Stockholm i sorgkläder och sorghattar. Då var det en fru som skötte affären medan de var borta. De kom hem sent på kvällen.

Faster Lilly köpte fingervantar, blustyg och tvål åt mig.

Om lördagarna var faster Lilly med ute i bageriet och bakade för då var det så bråttom. Vi gjorde tårtor på beställning. Tårtor för 1,50, 2 kronor och 2,50. Alla våra limpor kostade 25 öre. Vi hade grova limpor, pomeranslimpor och Dalarölimpor. Bagerskorna gick upp klockan fyra om morgnarna. På morgonen kom Jenny in med kaffebricka. Jag fick aldrig mer än halva koppen med kaffe.

Vi hade 25-öres kransar och 12-öres längder och 4-öres wienerbröd, 25-öres wienerlängder, 2-öres bröd och 1-öres bröd. Och godsaker. 2-öres kräfte, 5-öres lakritsremmar och 5-öres lakritsrevolver och 5-öres Fortunaask, 10-öres marsipangris, 5-öres choklad och nougat.

Vi hade tre slags karameller och tre slags kola, 2-öres, vanlig kola och nötkola. Och så hade vi sockerpullor och sex slags choklad. Fastrarna tog mest från Mazetti.

En dag var Ester Ahlin och Gunborg hos oss. Gunborg var litet över två år gammal. Hon hade blå kappor och blå mössor. De var av sammet. Så hade hon vit spetsklänning och bruna strumpor och bruna skor. Jag var med henne och öste sand och så var vi nere vid sjön.

Det var så vackert den dagen. Solen sken klart på himlavalvet. Hon var mycket förständig och kunde prata om allting fast hon var så liten. De drack kaffe hos oss. Och så var faster Maria, Ester, faster Lilly, Gunborg och jag ute och gick en stund. Samma dag hade det kommit en brun tax till oss. Vi visste inte vems han var. Han låg över en natt hos oss och lade själv över sig filten.

En gång kom det in hundar i butiken. De slogs så att håret rök. Faster Maria blev så rädd så hon sprang in i salen och jag hoppade upp på disken. Men så sparkade de ut den ena i farstun.

I saluhallen köpte vi kött och fisk. Faster Lilly köpte alltid matvarorna. En gång då jag var med faster Lilly till Sundbaum och Winborg fick jag en påse vindruvor och fikon av Winborg.

Vid Framnäsviden var det ett stort mudderverk i arbete då vi gick förbi och där fanns ett bageri som faster visade mig.

En söndag for faster Maria och faster Lilly och jag till stan. Vi for på förmiddagen. Då vi kom fram till Stockholm gick vi på teater. Det var så mycket folk att man knappt kom fram till biljettluckan. Biljetten kostade 1,50. "Kämparna på Helgeland".

Sista akten var allra roligast. Då sköt Görids Dagnys man och hon visste inte var hon skulle gömma sig. Hon sprang upp på berget och kastade sig i havet. När Dagny sedan fick se sin man död föll hon ned på marken död. Det syntes två ryttare uppe i molnen - det var de dödas hädanfärd. Då ridån gått ned, gick den upp, de bugade sig, ridån gick ned och upp och de bugade sig. Man fick sitta på röda sammetsstolar som var numrerade.

5

Det kom en herre med en bricka konfektyrpåsar som man fick köpa. I gapet på ett Lejonhuvud satt ett rör, som man kunde dricka ur.

Då vi kommit ut från teatern gick vi till en automat och åt smörgåsar. Det smakade riktigt bra för jag var rysligt hungrig. Då vi slutat äta gick vi därifrån.

Vi satte oss på en spårvagn och åkte till faster Agnes och farbror Karl. Där fick vi kaffe. Och så satt vi där och pratade en stund och så fick vi kvällsmat. Faster Ester följde oss till spårvagnen. Vid Östra station gick vi på tåget. Vi fick vänta länge på tåget och det var mycket kallt att stå därute i kylan men så kom tåget. Därinne var det varmt och skönt. Det var mycket folk men vi fick rum att sitta. Det bar av i vinande fart och snart var vi hemma.

På fredagen var begravningen för faster Berta. Då var fastrarna där. De for på förmiddagen, först till Stockholm och därifrån ut till Lidingö direkt till kyrkan. De var bara med på begravningsakten och så for de hem.

På kvällen hälsade jag på pappa i telefon och på söndagen var pappa hos oss. Han kom på förmiddagen.

Faster Maria och jag var och mötte pappa vid extratåget, men han var inte med. Då gick vi ett slag nedåt sjön till nästa tåg kom, men han var inte med då heller så vi gick hem. Då vi kom var pappa redan där! Han hade gått av vid Sveavägen istället, men han hade frågat sig tillrätta. Då faster Maria och jag hade varit till sjön hade vi hittat ett slags små dahlior. De satte vi i vatten. Sedan drack vi kaffe med bakelser. Pappa gav faster Lilly tio kronor till att köpa åt mig det jag behövde.

På onsdagen kom farbror Henning, faster Agnes, farbror Karl, Ingeborg och faster Ester. Till efterrätt fick vi då blandad frukt med gräddskum. Frukten var kokad likadant som katrinplommon. Vi fick också en Alexandertårta, som var rutig i alla möjliga färger. Den var fylld inuti med en slags kräm. Runt omkring var det små gröna blad av mandelmassa.

Jag tyckte det var så roligt att ha pappa hos mig igen. Jag bad honom att han skulle stanna kvar ett par dagar, men han måste hem på måndagen. På kvällen reste allihop till stan. Pappa låg hos farbror Henning.

Så var allt det roliga borta igen. Jag la mig sent på kvällen och hade svårt att somna.

Det började började bli kallt och en dag kom litet snö, men det var ej så mycket att det var slädföre. Barnen åkte kälke. Det var en stor brant backe. Den var alldeles full av barn som åkte. Backen var alldeles blank av is. Men jag hade ingen kälke och de sa att jag inte hade där att göra. Det fann jag tungt och kände mig förskjuten och så gick jag bort och grät som ingen såg medan alla andra hade roligt.

6

Jag satte mig i min vrå vid kaminen, tyckte att det var långsamt och tråkigt. Då det vart kväll blev jag riktigt glad att jag fick krypa ned i min sköna bädd. Nästa dag var det vardag igen och man fick börja arbetet.

På kvällen var Karin och jag på lånebiblioteket och läste i böcker, mest "Brokiga Blad". Då vi suttit där en stund gick vi var och en till sitt. Det var en vacker afton.

Jag dröjde en stund på trappan innan jag gick in. Jag såg hur stjärnorna blinkade ned mot den ödsliga jorden. Den svala aftonvinden kom sakta smygande och smekte min bleka kind. Då jag stått en stund och blickat ut i rymden gick jag in.

Därinne satt fastrarna redan och åt kvällsmat. Jag satte mig till bords och åt en smörgås med räkor till och så drack jag mjölk och te. Då jag ätit satte jag mig och läste i en bok som hette Vardagsliv. Och så vart det afton på den dagen.

Den ena dagen förflöt efter den andra. Det blev morgon, middag och kväll. Tiden förgick som i en dröm.

Det var regnigt och plaskigt och ville inte bli vinter. En kväll var fastrarna och jag på besök hos fröken Sjöo, en fröken fastrarna var bekant med. Hon var mycket språksam - men ändå kunde hon vara mycket allvarlig. Hon bodde ensam och hade två rum och kök. Vi gick dit vid halvsextiden. Då vi kom fram var hon i förstugan och tog emot oss. Allting var gammalmodigt och väggarna var fyllda av tavlor. Hon hade en stor fin orgel eller om det var ett pianino. Över sängen var det en spetslöja. I en bur var det två kanariefåglar. Då vi suttit där en stund fick vi kaffe med bland annat munkar. Allt därinne var dammat och putsat. Jag tyckte det var alldeles efter mitt tycke. Det var ett fuktigt stenhus och hon spelade för oss. Sedan tittade vi på kort och tidningar och så fick vi kvällsmat. Vi fick var sin smörgås och fisk och sedan katrinplommon och sist te.

Då vi ätit kvällsmat fick vi äpplen och päron och marmelad. Jag hade en böld under näsan, som värkte alldeles rysligt, så jag hade inte så värst roligt. När jag skrattade gjorde det allra värst ont för då kunde jag bara gapa.

Då vi gick hem var klockan bortåt elva. Fröken Sjöo följde oss genom trädgården. Det blåste en bister storm ute och jag frös så jag skakade. Innan jag kom i sängen var klockan redan tolv.

Nästa vecka var det faster Lillys födelsedag. Faster Mari och jag var till en trädgårdsmästare och köpte blommor. Det var ett litet trångt växthus med tre rum. Det var så rökigt att vi fick hosta. Alldeles förfärligt. Det var spjället som var draget för tidigt. På kvällen var vi in på bokhandeln och där köpte vi en bok som hette "Vildfågeln" av Runa. Den kostade 1:50 och faster Mari släppte till 50 öre.

Vi var tidigt uppe och gratulerade faster Lilly. Bagerskorna var också med. Jag gick först och bar ljusstaken. Av faster Mari fick faster Lilly en fin handväska och krysantemum och av bagerskorna och Jenny fick hon en blomma. På förmiddagen var vi alla inne i salen och drack kaffe.

På eftermiddagen kom farbror Henning och farbror Gustav och gratulerade. Farbror Henning hade en blomma med skära blommor och farbror Gustav hade en stor påse med äpplen, päron och vindruvor. De stannade kvar på kaffe och satt och pratade en stund. Farbror Gustav sa just ingenting, han var så ledsen efter faster Berta.

En dag var det en fru hos oss som fastrarna kände. Hon hade med sig en påse äpplen och en bukett blommor. Just som hon kom - kom också jag. Jag hade fått kaffe hos Karin och vi hade haft var sitt handarbete. Hon hade ett skärp, som hon sydde rött på och jag stickade på en disktrasa. När jag var i Djursholm stickade jag en disktrasa och två paneltrasor. Nu fick jag kaffe igen.

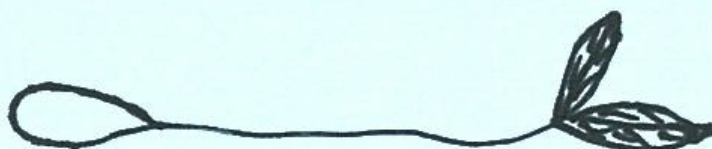
Första tiden jag var i Djursholm var jag mycket ute och såg mig omkring, men då jag sett allting höll jag mig mest inne och framför vår villa som var röd med gröna fönsterkarmar. Det var både bageri, finbageri och kafe'. Vid högtidliga tillfällen sattes en flagga upp.

Vi hade så trångt att vi fick ha en byrå, min koffert och symaskinen på verandan och så måste Jenny och faster Lilly sova i fällsängar, som ställdes ut om dagarna. Mitt täcke fick inte rum i sängen så det måste läggas ut på verandan om dagarna.

Ovanför byrån i ett ljusblått sidenband hängde en spegel med handtag. Den hade slipat glas och var mycket tung. Vi dammade i salen och sängkammaren varje dag. Jag fick också damma fast jag inte tyckte det var så värst roligt, men nog var det roligare än hemma att damma för det fanns så många fina prydnadssaker där.

På Annadagen var jag till fru Hällkvist och gratulerade henne med tårta och en bukett blommor. Det regnade så det stod som spön i backen. Jag fick fyra äpplen, en vindruvsklase och ett glas vin. Då jag kom ut på vägen började jag skratta och vara så glad fast jag var genomvåt från topp till tå. Då jag kom undrade de varför jag var så glad. Men inte talade jag om att jag var pirum.

Faster Ester var hos oss och hjälpte till för vi hade så bråttom med många beställningar till Annadagen. Efter eftermiddagskaffet åkte hon hem igen. Hon fick bröd med sig som blivit över.

Nästa dag skulle jag gå till grosshandlare Brun med litet grädde. Jag gick då vi fått äta middag. De sa åt mig att det var andra villan nere vid sjön, en stor brun villa. Jag trodde att det var vid Svalnässkogen och gick dit, men det var omöjligt för mig att hitta en stor brun villa. Då frågade jag ett par flickor och de visade mig hur jag skulle gå. De sa också att det var en stor brun villa med stora grasmattor framför. Men hur jag gick hittade jag inte fram och det började redan mörkna. Då frågade jag en gubbe som höll på och sågade ved. Han sa likadant som de andra. Och så gick jag vidare. Jag frågade en gosse. Han sa att det var bakom udden och dit skulle jag gå. Jag gick och gick men, hittade inte fram ändå. Då ställde jag mig vid korsvägen, där en väg gick upp till greve Ruben. Jag trodde att Artur Leffler var grosshandlare Bruns, men det var något inom mig som sa att det inte var där. Men jag visste inte hur jag skulle göra, om jag skulle gå hem eller om jag skulle gå in med grädden, så därför stod jag kvar.

Jag gick fram och åter och frös till både kropp och själ. Det var mörkt endast lyktorna spridde ett matt sken över nejden. Vågorna kommo sakta gåede mot stranden och vasstråna viskade sakta med varandra. Men jag förstod inte deras språk. Jag bara kände mig kuslig till mods. Jag kände mig också så övergiven och främmande och ensam som jag nästan jämt kände mig. Inte visste jag vad jag skulle ta mig till med för jag ville inte komma hem med oförrättat ärende. Men slutligen gick jag ändå hem fast det gick trögt.

Vid Malmbergs mötte jag Gunnar Johansson som stod och pratade med en annan springpojke. Och när jag kom mitt framför där vi bodde mötte jag Gunnar Karlsson. Han berättade att faster Lilly och Gunnar Johansson hade varit ute och letat efter mig. Jag tordes knappt gå in. Då jag kom in var endast fröken Leffler och faster Mari i affären. Faster Mari talade då om att de hade varit så ängsliga över mig ty de trodde nästan att jag hade ramlat i sjön för jag brukade ju jämt gå så nära kanten. Faster Lilly hade nu gått till polisstationen för att poliserna skulle få gå ut och leta efter mig. Men faster Mari ringde dit och talade om att jag kommit hem. Jag tyckte att det var så löjligt alltihop att jag inte kunde låta bli att skratta.

Då jag varit hemma en stund kom farbror Henning för att få ut pengar för grädde. Fastrarna beställde grädde från hans mejeri. Den kom med 9-tåget om morgonen och då var någon av springpojken vid restaurangen och skjutsade den på en kärva. Jag fick två kronor av farbror att köpa julklappar för. Jag var rysligt hungrig efter alla vedermödor så jag doppade mycket till kaffet, mer än jag någonsin brukat göra. Jag fick en wienerlängd, som var ett par dagar gammal och jag åt upp nästan hela längden för det var det kaffebröd jag tyckte mest om.

På Gustav Adolfs-dagen var fastrarna och jag till samskolans aula. Där var det Gustav Adolfs-fest. Då vi kom utanför grinden mötte vi Olga Pettersson, som också skulle gå dit. Den som ville fick ge kollekt. Alla de elektriska ljusen var tända. Mitt fram stod en byst av Gustav Adolf beklädd med blommor och blad. Fru Tegnér och en fröken spelade på ett slags stort piano och så läste fru Tegnér's son upp ett tal av pastor Beskow. Sedan sjöng publiken "Söner av ett folk som blött" och "Du gamla du fria" och andra sånger. Festen var slut. Vi gick till vårt Villa Jotunheim och så lade vi oss att vila efter mödor och besvär.

9

En dag hade Djursholms boyscouter fest. Då beställdes det bröd hos oss för över tio kronor. De marcherade förbi oss. Det var riktigt ståtligt att se hur hela skaran drog förbi under den härligaste musik. Jag stod på trappan och såg på dem. De hade bruna filthattar, som var uppvikta på ena sidan och så var det en rem som gick under hakan. De hade bruna blusar, något ljusare än hattarna, och så hade de blåa halsdukar och strumporna gick inte upp över knäna. Uptill var de nedvikta och så var det röda ränder på det vikta. De kom tågande förbi i led efter led. De flesta hade stavar i händerna utom de som hade trummor och andra instrument. Det var vid samskolan de hade sin fest.

En dag var Karin och jag som vanligt och lekte vid båtarna. Vi sprang upp och ned bland båtarna och ut på den privata bryggan och sedan ned igen. Vi datade varandra och var varma och svettiga. Då satte vi oss på stranden och svalkade oss vid de salta vågorna. och så lekte vi igen. Då kom tre karlar i en båt. Det var tre poliser. De sa åt oss att vi inte skulle röra båtarna eller bryggan. Vi gick nedslagna hem, först jag och sedan Karin. Efter den dagen gick vi ytterst sällan ned till stranden och så som jag förut älskat sjön så hatade jag den nu.

En annan dag var Karin och jag efter enris att sätta i vaserna och gick på förbjuden mark. Vi var gräsligt rädda att någon skulle komma och jag ängslades hela tiden, men så kom jag på att jag kunde stoppa riset under kappan, men det stack fram för det var bra mycket och jag måste ta fram det igen. Karin hon gick där med sitt enris i handen och var inte alls rädd, hon bara skrattade åt mitt sjåperi. Vi kom äntligen hem utan att bli upptäckta.

Det började att bli disigt och kallt ute. En dag då jag gick nedåt sjön fick jag se att i viken hade sjön lagt sig. Och den i början tunna isskorpan blev allt tjockare. jag gick i förväntan att det skulle bli skridskois, men jag väntade förgäves. Det började bli milt väder igen och isen var snart nedsmält igen. Den hade inte varit så värst tjock för salt vatten fryser inte så fort som sött vatten.

Jag gick knappast ut på dagarna utan satt nästan ständigt vid kakelugnen och började bli tungsint och det var nog mest för att jag inte hade någon jämnårig att leka med. Ständigt fick jag vara bland vuxna människor. Men jag längtade aldrig hem ändå.

Om lördagskvällarna kom Gunnar Karlsons syster Ester och mötte honom med båt. En gång fick Gunnar inte upp repet, men han brände av med ett ljus. En säck i båten var nära att ta eld.

En gång var Gunnar Karlson och jag ett ärende med bröd och då skulle vi kappas hem. Jag var ett bra stycke före honom, men då hoppade han över gärdesgården och kom naturligtvis före mig.

Gunnar Johansson tålde jag inte på något vis ett tag, men så började jag tycka bättre om honom.

10

Fjorton dagar före jul började redan förberedelserna. Det bakades Lucia-hjärtan och jag var med och pikerade dem med sockerglasyr. I början gick det skvalt, men sedan jag blev mera van gick det ganska bra.

Efter morgonkaffet gick faster Lilly och jag till bageriet och så pikerade vi och alla bagerskorna. Gunnar var också med ett par gånger, men för honom gick det skvalt. Han gjorde, som jag gjorde i början; klämde och klämde på struten och tog bort glasyr då det blev fel och kom smet på hela hjärtat. Jag fick sikta florsocker till att pikera med. Vi hade grön, röd och vit färg.

En kväll då vi som vanligt höll på i bageriet och faster Lilly inte var med kom Gunnar Karlson också dit. Han sa att jag skulle gå in. Jag tyckte förstås att det inte var så roligt, jag ville hellre vara i bageriet och pikera.

Jag sa förtretad "är det ingen mer som ska gå in?" Det gjorde bagerskorna och pojkarna sig lustiga över förstås och Gunnar Johansson sa "jag kanske ska följa med Rosa". Men jag svarade tappert "tror ni jag är mörkrädd?" och så bar det iväg med mig.

När jag kom in sa faster Maria att vi skulle gå till Averavägen och se Nobelpristagaren och några andra när de gick av tåget. De skulle på middag till Lefflers. Bland andra var Sven Hedin där och Madame Curie. Hela parken var upplyst av elektriskt ljus och människor tågade upp genom allén till det vackra palatset. Jag önskade att jag fått vara med, men det slapp jag. Vi gick åter hem till vår lilla koja.

Ju lägre det led mot jul ju mer fick vi att göra. Det var bara jag som inte hade så ovanligt bråttom. Alla hade bråttom. I alla affärer var det fullt av väntande folk i massor som trängdes om varandra för bli expedierade. Folk sprang fram och åter på den smutsiga vägen.

En dag var faster Lilly och jag till Stockholm. På vägen hade vi sällskap med fru Banklow. Hon och faster Lilly satt bredvid varandra och pratade. Jag fick åka baklänges och fick så ont i huvudet. Det riktigt gick runt i huvudet då jag steg av på Östra station.

Alla gator var fulla av folk, som skyndade fram, var och en till sitt mål. Automobiler rullade blixtnabbt förbi oss. Det för mig välkända ljudet av skramlande åkdon och sorlet från människomassan ljöd ständigt i mina öron. Jag älskade detta storstadsliv.

Med vemod tänkte jag på att jag snart måste lämna denna fröjdefulla ort mot det tysta glädjelösa hemmet långt bort i skogsbygden. Snart slog jag bort dessa sorgsna tankar. Ty det hjälpte ju inte att jag gick och sörjde i förväg. Vi hade så brått. Från bod till bod gick vi. O vad trött jag var, men det hjälpte inte, jag måste följa med faster vart hon gick vare sig jag ville eller inte. Faster köpte så mycket hon och jag kunde bära.

Jag kunde inte bestämma mig för vad jag skulle köpa mer än ett förstoringsglas, och det var inte heller som det skulle vara för det var konkavt och det skulle varit konvext.

Faster följde med mig till en leksaksffär för att jag skulle få se alla många vackra saker. Men det skulle hon inte ha gjort för jag blev bara ändå sorgsnare då jag tänkte på att jag var så fattig och allt det vackra var oåtkomligt för mig. Ack, varför skulle jag vara så fattig? Men i mitt stilla inre drömde jag om en lyckligare framtid. Då skulle jag vara rik och mäktig. Ett odödligt namn ville jag skaffa mig, men hur skulle jag kunna det?

Vi hade bestämt att i en butik skulle Ingeborg komma och hämta mig för jag skulle bo hos dem några dagar och faster hade rakt inte tid att följa med mig. Ingeborg kom och vi gick. Lyktorna brann. Redan då älskade jag lyktornas sken i mörka kvällar.

Å det var så skönt att komma hem till faster Agnes och få varmt kaffe och goda bullar och starka ingefärspepparkakor.

Nästa dag var Ingeborg och jag ute och handlade. Jag skulle köpa julklappar. Ingeborg blev alldeles rådlös. Jag ville bara gå in i basarer. Följden blev att både hon och jag fick leda för basarer. Åt Ingeborg köpte jag ett par hattnålsskyddare och åt faster Ester en jultidning.

Efter några dagar reste jag tillbaka till Djursholm. Jag tyckte det var så roligt att få komma tillbaka. Det var nu dagarna före jul. Alla hade mycket brått.

Jag skickade hem en låda med julklappar. Åt pappa hade jag köpt en grammofon-skiva. Mamma fick en duk jag sytt och en bordlöpare med tomtar på. Sten fick ett förstoringsglas. Gunnar en båt. Lennart och Stina varsitt förkläde.

Äntligen kom den efterlängtade julaftonen. Faster Maria och jag klädde granen. Jag var några ärenden på förmiddagen. Vädret var ganska kallt. På vägen mötte jag en mjölkskjuts. Bredvid kusken satt en flicka, som jag ofta sett bära ut mjölk. Vad jag tyckte synd om henne.

Framåt kvällen kom fröken Sjöo, som skulle fira julafton hos oss. Bagerskorna och jungfrun kom in i salen. Vi drack kaffe gemensamt. Sedan delades julklapparna ut. Jag fick en rutig kjol, en krage, två små näpna råttor, en marsipangris och parfym.

Slut

"Från Rosa
Till Dig"

Utgiven 2011
som e-bok
på Atremi förlag

av Majken Sörman-Olsson i samarbete med flickor i Fryshusets
lovverksamhet "LOVELY DAYS" nästan jämnåriga med Rosa

TACK FLICKOR!

Boken
är gjord på
iPad2

Du kan utan kostnad ladda hem den till din dator från www.atremi.se

TACK

för teknisk kunskap:

Vidar Sörman, Rickard Dahlstrand, Amir Tehrani på Firewall Online Cafe, Ricardo Sepulveda, EPS Tack också Applecare för support. Och tack Jan Lindeberg för förtroendet att få publicera texten.

Majken Sörman-Olsson

"Från Rosa Till Dig"

ISBN 978-91-86129-81-1

Atremi